

مجموعه‌های حقوقی ساده ساز

ساده ساز نوین

آیین دادرسی کیفری

دکتر حمیدرضا کلانتری

دانش آموخته‌ی دانشگاه تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

«سورة حديد، آية ٢٥»

علائم اختصاری

تبصره	ت
ماده	م
اداره کل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه	ا.ح.ق.ق.
جمهوری اسلامی ایران	ج.ا.ا.
قانون میزات اسلامی در نظم حقوقی کنونی	ق.م.ا.ح.ک.
آیین نامه نحوه اجرای اطلاق ... مصوب ۱۳۹۸	آ.ا.ا.ک.
آیین نامه اجرائی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۷	آ.ا.ق.ث.ا.ع.
آیین نامه دارسراها و دارگه‌های ویژه روحانیت مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی	آ.د.و.ب.ز.
آیین نامه اجرائی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب ۱۴۰۰	آ.س.ز.
آیین نامه شیوه اجرائی قراردادهای نظارت و تعیین قضایی مصوب ۱۳۹۵	آ.ش.ا.ق.
آیین نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی مراجع قضایی مصوب ۱۳۹۸	آ.ش.ت.
دستور العمل اجرائی بند ۱۵ قانون اقدام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳	د.ا.ب.ن.د.ا.ق.ح.ش.
دستور العمل سامانه‌های زندانبان و کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها مصوب ۱۳۹۸	د.س.ک.ز.
قانون آیین دادرسی دارگه‌های عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.آ.د.د.ع.ا.ک.
قانون آیین دادرسی دارگه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹	ق.آ.د.د.ع.ا.م.
قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.آ.د.ک.
قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.آ.د.ک.ق.
قانون اساسی	ق.ا.
قانون اجرائی اطلاق مدنی مصوب ۱۳۵۶	ق.ا.ا.م.
قانون امور کمرکی مصوب ۱۳۹۰	ق.ا.ک.
قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ با اصطلاحات و الحاقات بعدی	ق.ا.م.ش.ا.
قانون انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی مصوب ۱۳۶۹	ق.ا.و.
قانون بیمه اجباری خسارات وارده شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵	ق.ب.ا.
قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ب.د.ت.
قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد مخدری و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ا.پ.د.خ.آ.
قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۰ و تأیید ۱۳۹۲	ق.ت.د.ع.ا.
قانون تعیین حدود صلاحیت دارسراها و دارگه‌های نظامی کشور مصوب ۱۳۷۳	ق.ت.ع.ص.
قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۱۳۹۹	ق.ح.ا.ن.
قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵	ق.ح.ر.ج.
قانون تشکیل دارگه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ت.د.ع.ا.
قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۴ و تأیید ۱۳۶۷	ق.ت.م.ا.ا.ک.
قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ت.
قانون بیم سیاسی مصوب ۱۳۹۵	ق.ب.ج.س.
قانون مفاد از فاک مصوب ۱۳۹۸	ق.ح.خ.
قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳	ق.ح.ش.ن.
قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۱	ق.ح.ق.ب.
قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها مصوب ۱۳۷۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ح.ک.ا.ب.
قانون رفتار اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴	ق.د.ا.ر.
قانون اجرائی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیر مجاز می‌نمایند مصوب ۱۳۸۶	ق.س.ب.
قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۸۷ و تأیید ۱۳۹۰	ق.س.م.ف.
قانون شوراهاى حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴	ق.ش.ح.ا.
قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ص.ج.
قانون مدنی، قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.
قانون میزات اسلامی مصوب ۱۳۹۲	ق.ا.
قانون میزات اطفال کنتران در امنیت پرواز هواپیما و فرابکاری در وسائل و تأسیسات هواپیمایی مصوب ۱۳۴۹	ق.ا.ا.ب.
قانون میزات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ا.ت.
قانون میزات افلاکبران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ا.ا.ن.ک.
قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.ب.
قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.ت.
قانون میزات پرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲	ق.م.ج.ن.م.
قانون مبارزه با قیایق انسان مصوب ۱۳۸۳	ق.م.ق.ا.
قانون مبارزه با قیایق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.ق.ک.ا.
قانون میزات قیایق اسلحه و مهمات و دارنگان سلاح و مهمات غیرمجاز مصوب ۱۳۹۰	ق.م.ق.ا.م.
قانون میزات عمومی مصوب ۱۳۰۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.ع.
قانون مبارزه با مواد مضر مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.م.م.
قانون نحوه اجرائی اصل ۳۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۳	ق.ن.ا.ا.
قانون نحوه اجرائی مأموریت‌های مالی مصوب ۱۳۹۳ و تأیید ۱۳۹۴	ق.ن.ا.م.
قانون نظامی صنفی مصوب ۱۳۸۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی	ق.ن.ص.
قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب ۱۳۹۰	ق.ن.ق.
لایحه‌ی قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳	ل.ق.ا.ک.

فهرست مطالب

علائم اختصاری.....	۴
مقدمه.....	۹
کلیات، نظام ها و تحولات آیین دادرسی کیفری	۱۳
کلیات.....	۱۴
نظام ها و تحولات آیین دادرسی کیفری	۱۵
سوالات متفرقه	۱۷
قانون آیین دادرسی کیفری	۱۹
بخش اول – کلیات	۲۰
فصل اول – تعریف آیین دادرسی کیفری و اصول حاکم بر آن.....	۲۰
فصل دوم – دعوای عمومی و دعوای خصوصی	۲۳
بخش دوم – کشف جرم و تحقیقات مقدماتی	۵۳
فصل اول – دادسرا و حدود صلاحیت آن	۵۳
فصل دوم – ضابطان دادگستری و تکالیف آنان	۵۶
فصل سوم – وظایف و اختیارات دادستان	۷۰
فصل چهارم – وظایف و اختیارات بازپرس	۹۱
مبحث اول – اختیارات بازپرس و حدود آن	۹۱
مبحث دوم – صلاحیت بازپرس	۱۰۴
فصل پنجم – معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی	۱۱۰
فصل ششم – احضار و تحقیق از متهم، شهود و مطلعان	۱۲۳
مبحث اول – احضار، جلب و تحقیق از متهم	۱۲۳
مبحث دوم – احضار و تحقیق از شهود و مطلعان	۱۳۸

۱۴۲	فصل هفتم – قرارهای تأمین و نظارت قضائی
۱۷۳	فصل هشتم – اقدامات بازپرس و دادستان پس از ختم تحقیقات
۱۸۹	فصل نهم – تحقیقات مقدماتی جرایم اطفال و نوجوانان
۱۹۱	فصل دهم – وظایف و اختیارات دادستان کل کشور
۱۹۴	بخش سوم – دادگاه‌های کیفری، رسیدگی و صدور رأی
۱۹۴	فصل اول – تشکیلات و صلاحیت دادگاه‌های کیفری
۲۶۶	فصل دوم – رسیدگی به ادله اثبات
۲۷۳	فصل سوم – رسیدگی در دادگاه‌های کیفری
۲۷۳	مبحث اول – کیفیت شروع به رسیدگی
۲۸۶	مبحث دوم – ترتیب رسیدگی
۲۹۱	مبحث سوم – صدور رأی
۲۹۴	فصل چهارم – رسیدگی در دادگاه کیفری یک
۲۹۴	مبحث اول – مقدمات رسیدگی
۲۹۹	مبحث دوم – ترتیب رسیدگی
۳۰۱	مبحث سوم – صدور رأی
۳۰۳	فصل پنجم – رأی غیابی و واخواهی
۳۰۶	فصل ششم – رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان
۳۰۶	مبحث اول – تشکیلات
۳۰۷	مبحث دوم – ترتیب رسیدگی
۳۱۰	فصل هفتم – احاله
۳۱۳	فصل هشتم – رد دادرسی
۳۲۱	بخش چهارم – اعتراض به آراء
۳۲۱	فصل اول – کلیات
۳۴۱	فصل دوم – کیفیت رسیدگی دادگاه تجدیدنظر استان
۳۴۹	فصل سوم – کیفیت رسیدگی دیوان عالی کشور
۳۵۷	فصل چهارم – اعاده دادرسی
۳۶۸	بخش پنجم – اجرای احکام کیفری و اقدامات تأمینی و تربیتی
۳۶۸	فصل اول – کلیات
۳۸۱	فصل دوم – اجرای مجازات حبس

۳۸۶.....	فصل سوم - اجرای محکومیت‌های مالی
۳۹۲.....	فصل چهارم - اجرای سایر احکام کیفری
۳۹۴.....	فصل پنجم - اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط، قرار تعویق صدور حکم، نظام نیمه آزادی و آزادی تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی
۳۹۷.....	بخش ششم - هزینه دادرسی
۴۰۱.....	بخش هفتم - سایر مقررات
۴۰۳.....	بخش هشتم - آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح
۴۰۳.....	فصل اول - کلیات
۴۰۴.....	فصل دوم - تشکیلات دادسرا و دادگاه‌های نظامی
۴۰۹.....	فصل سوم - صلاحیت
۴۱۳.....	فصل چهارم - کشف جرم و تحقیقات مقدماتی
۴۱۳.....	مبحث اول - ضابطان نظامی و تکالیف آنان
۴۱۵.....	مبحث دوم - کارشناسی
۴۱۶.....	مبحث سوم - احضار
۴۱۶.....	مبحث چهارم - قرار بازداشت موقت
۴۱۸.....	مبحث پنجم - مرور زمان
۴۱۸.....	فصل پنجم - وکالت در دادسرا و دادگاه نظامی
۴۱۹.....	فصل ششم - ترتیب رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی
۴۲۰.....	فصل هفتم - تجدیدنظر و اعاده دادرسی
۴۲۱.....	فصل هشتم - اجرای احکام
۴۲۲.....	فصل نهم - زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی
۴۲۳.....	بخش نهم - دادرسی الکترونیکی
۴۲۸.....	بخش دهم - آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای
۴۳۳.....	بخش یازدهم - آیین دادرسی جرائم اشخاص حقوقی
۴۳۶.....	بخش دوازدهم - سایر مقررات
۴۳۷.....	آیین‌نامه دادسراها و دادگاه‌های ویژه روحانیت

پاسخ نامه ۴۴۸

دستورالعمل اجرایی بند ۱۵ ق.ح.ش. ۵۵۳

آیین نامه نحوه اجرای احکام ۵۵۵

پرسش های آموزشی برتر ۵۷۱

پاسخ نامه پرسش های آموزشی برتر ۶۱۳

کتاب نامه ۶۲۱